

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XII. Perusina aditionis. Adtio hæreditatis, an inducatur per enunciativas in judicio factas, quia ibi comparendo quis enunciatur hæres. Et quatenus sic, an adeunti, quamvis majori, adversùs ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

Ideoque totus punctus hujusmodi controversiarum est, an versemur in una, vel altera propositione, seu theoria, quod pendet à nudo factò, ejusque circumstantiis.

His autem attentis, in hac facti specie restricto jure pro non additione omninò respondendum videbatur, nisi dicamus quod processum fuerit ad favorem actoris cum quadam non scripta æquitate; Propositiones autem generales, quamvis ad rem non applicabiles, deductæ fuerunt pro ornatu decisionis, quæ de stylo Tribunalis perneceffe in qualibet resolutione edenda est, ut advertitur *sub tit. de jud. in relat. Roman. Cur.* occasione agendi de Tribunali Rotæ, dum actor erat dicti Pauli nepos ex sorore, seu aliàs arcto gradu conjunctus, ac nobilis, bonis fortunæ non multum provifus, eoque neglecto, extraneum amicum instituerat juxtà seriem, de qua *sub tit. de fideic. disc. 62.*

Possessio etenim, ac respectivè venditio aliquorum bonorum, & jurium, unde ad hujusmodi additionem inferitur, suam habebat causam, cui referenda veniebat, crediti scilicet dotium maternarum respectu aliquorum bonorum indifferentium, præsertim unius domus venditæ; Et quoad quædam territoria in castro, seu oppido Zagarolæ, ex tenore cujusdam investituræ, seu verius ex quodam Statuto, seu decreto antiquo edito per quemdam dicti loci Ducem Columnensem, constans habebatur, ac etiam hodie habetur opinio, ut ea territoria, quæ à privatis possessa, originaliter proveniunt ab eorumdem Ducu concessionibus, sint feudalia in forma pacti, & providentiæ, unde propterea in eis succedat soli hæredes sanguinis jure proprio, atque non sint transmissibilia ad extraneos.

Et quamvis ubi non adest investitura, quæ ita disponat, id non subsistat, ut in decisione advertitur, atque ego pluries practicavi pro tempore, quo idem Status Zagarolæ stetit penes Ludovifios acquirentes à Columnensibus, saltem respectu cocessionum, quæ dictum Statutum, seu decretum præcedant; Attamen dicebam (etiam in sensu veritatis) eadem, quæ insinuatur quoque *sub tit. de feudis disc. 19.* super puncto, an ex possessione feudi hæreditarii præsertim novi, inferri possit ad titulum hæreditarium, quod cum aditio hæreditatis dicatur actus pendens ab animo, quem lex eatenus præsumit, quatenus ita cogat necessitas excludendi purum delictum intrusionis, & occupationis rei alienæ sine causa, quod aliàs ita resultaret, idcirco attendendus est animus facientis, atque sufficit titulus putativus, seu justè opinatus, cum ad hunc effectum ad eò præjudicalem requiratur animus certus, ac determinatus, qui ubi non habeatur expressus, eatenus à lege præsumitur, vel subintelligitur, quatenus alio titulo quamvis colorato deficiente, præcisè urgeat dicta ratio delicti, ut bene prosequitur *Cyriac. dicta contr. 244. num. 37. cum seqq.* atque ad sensum, ipse discursus naturalis clarè probat.

Clariùs verò ex duplici circumstantia; Primò scilicet quod in eo tempore proximo, præfati Camillus, & Paulus, pulsati à quodam alio creditore paterno, tanquam hæredes, expressè declararunt in actis se non esse tales, quam declarationem in proposito nimium attendendam esse habetur *apud Cyriac. dicta contr. 244. nu. 36. & seqq.* Et de consimili declaratione etiam in casu, quo intererat habere qualitatem hæreditariam, firmatum fuit *per Rotam in Romana retrovenditionis domus, de qua sub tit. de servit. disc. 87.*

Et secundò fortiùs, quoniam dicti Camillus, & Paulus, de tempore mortis patris, remanserunt pu-

illi, vel minores, sub tutela, vel cura patris actoris qui erat etiam ejus hæres, atque aliqui ex his actibus præjudicialibus per eos gesti erant, ipso curatore actorizante, unde propterea, Vel id nullatenus eis præjudicare debebat ex recepta conclusione *hoc eodem titulo, & in altero de alienat. & contract.* ac alibi insinuata, ut actus additionis cadat sub Statuto Urbis 157. ideoque per minores, ac mulieres, absque solemnitatibus ibi præscriptis fieri non possit; Vel quod ipsi actori tanquam hæredi tutoris, vel curatoris respectivè, obstaret exceptio doli, vel altera circumcivitas deducta *ex text. in l. vendicantem ff. de evict.* ob culpam inexcusabilem tutoris, vel curatoris prædicti non adeundi hæreditatem patris juxta communem usum cum beneficio inventarii omnium præjudiciorum præservatio, ideoque actione tutelæ tenebatur sine dubio ad quanti interest.

Atque hinc correre dicebam præcipuum actoris fundamentum in decisione quoque deductum, respondendo ad minorem ætatem, & ad dictam contrariam animi declarationem, quod scilicet facti majores, ipsi ratos habuerint actus gestos tempore minoris ætatis, quodque dicta declaratione non obstante postea in eorum præjudicium poterint mutare propositum; Tum quia verè factum non assistebat; Tum etiam, quia ita justè opinari poterunt, quod eorum tutor, vel curator bene ejus officium egisset, & consequenter, adversus eundem, ejusque hæredem sine dubio præfata exceptio doli intrabat; Sivè quod intrarent eadem, quæ habentur *in Perusina disc. 12.* super justa causa restitutionis in integrum; Ideoque ex pluribus etiam singulariter ponderatis, multò magis simul junctis, dicta resolutio nullatenus in puncto juts probabilis videbatur, verè non habens aliud fundamentum, nisi dictam non scriptam æquitatem, quæ in judicando non sufficit, ubi jus scriptum in contrariam urgeat, unde propterea credebam, quod in revisione pro commendabili Tribunalis stylo, plenius ininuatò in dicta sua sede *sub tit. de judic. sperari debuisset recessus, nisi causa finem habuisset ut supra;* Hinc propterea, ut pluries advertitur, monendissimus cautè procedere in deferendo decisionibus, indagando statum, vel exitum causæ, in qua procedunt, ac bene combinando casuum circumstantias, non autem eas attendendo in sola littera pro omnibus casibus &c.

PERUSINA ADDITIONIS.

PRO

GASPARE DE CRISPOLDIS,

CUM

CREDITORIBUS PATERNIS.

Responsum pro veritate,

Aditio hæreditatis, an inducatur per enunciativas in judicio factas, quia ibi comparando quis enuncietur hæres. Et quatenus sic, an adeunti, quamvis majori, adversus additionem competat restitutio in integrum, & de istius restitutionis materia.

SUMMARIUM.

- F**Acti series.
- 1 Aditio hereditatis inducitur ex eo, quod quis comparando in iudicio dicit se heredem. & num. 7.
 - 2 Probatur etiam aditio per enunciatioas factas in aliis actibus.
 - 3 An repudiatio probetur per verba id denotantia.
 - 4 Quid ubi dicti actus iudiciales facti sunt per procuratorem.
 - 5 Verbum, idem, est personale.
 - 6 Declaratur conclusio, de qua num. 2.
 - 7 Ubi hereditas est suspecta non de facili intrat presumptio aditionis absque beneficio inventariis stante illius usu.
 - 8 Datur distinctio, an agatur de aditione favorabilis, vel odiosa, & prejudiciali.
 - 9 Ubi prædicta declaratio repudiandi, tunc difficilius inducitur aditio.
 - 10 Dicitur declaratio animi probatur etiam per testes singulares, & imperfectas probationes.
 - 11 In iis, que pendent ab animo, statuitur declarationi facientis.
 - 12 Aditio inducitur etiam per actus facti, dummodo alio ritu fieri non poterint.
 - 13 Restitutio in integrum etiam majori danda adversus hereditatis aditionem ex clausula generali, si qua mihi.
 - 14 Quæ regula tenenda sit in hac restitutione concedenda, vel neganda.
 - 15 An sit deneganda restitutio, si minor adiens postquam est effectus major, novos actus hereditarios gerit. & num. 19.
 - 16 Quid sit restitutio in integrum.
 - 17 De intellectu text. in l. 3. §. si quis cum minore ff. de minor.
 - 18 De eadem conclusione, de qua num. 16.

DISC. XII.

Defuncto Petro de Crispoldis, superstitibus Gaspare, & aliis filiis, in prosecutione ejusdem iudicii per dictum Petrum viventem intentati, occasione quarumdã comparitionum, seu actuum gestorum per Gasparem, suo, ac fratrum nomine, enunciabantur dicti Petri heredes, unde propterea, detecta juri hereditario in sufficientia, timens Gaspar prædictus creditorum molestias, consilium pro veritate petiit, an adversus immixtionem per creditores ex dictis actibus prætenfam, se tueri posset; Et quatenus non, an saltem, quamvis effectus major, recurrere sibi concederetur adversus hujusmodi immixtionem ad beneficium restitutionis in integrum, ex clausula generali, si qua mihi justa causa &c.

Contra Gasparem, ut aditio inducta dicatur per comparitionem in iudicio, in qua se heredem enunciavit, ubi præsertim comparitio fuit occasione rei hereditariæ, multum obitare videri dicebam deducta apud *Buratt. decis. 279. nu. 2. & 5.* ubi allegantur *Mantic. & cæteri*, atque *num. 3.* in individuo ad hanc facti speciem ponderatur illud verbum, cum effectus, quod in hujusmodi comparitionibus quoque continebatur, quasi quod tale verbum designet eum, qui factis, & verbis verè heres existit; Et generaliter quod aditio probetur per enunciatioas vel actus, in quibus se nomen quis heredem, habetur *decisione 474. & 478. par. 5. recen. alias apud Merl. decis. 247. & 280. & decis. 74. num. 6. ac decis. 106. num. 16. par. 7.*

Et quamvis ex parte ejusdem Gasparis justificaretur, quod ipse coram amicis pluries declarasset animum diversum, abstinendi scilicet à paternâ hereditate; Ponderabam tamen hujusmodi verba non probare formalem repudiationem, seu abstentionem, sed solum quemdam animum, quo deinde mutato, aditio seu immixtio rectè sequi potuit, ut habetur *decis. 48. numer. 6. & sequen. par. 9. rec. confirmata in Romana census 20. Junii 1659. coram Bevilacqua §. penult. de qua causa habetur hoc eodem titulo disc. præced.*

Prout licet ex parte ejusdem Gasparis diceretur, quod dictæ judiciales comparitiones, in quibus hujusmodi enunciatioas continentur, factæ non essent per ipsum, sed per procuratorem caudicum, ad iudicia solum deputatum, non habentem hoc mandatum, (quod utpotè explicandum super animi declaratione, de jure non dubitatur esse debere speciale;) nihilominus pro dubitandi ratione ponderabam, quod ex actis apparebat, ut comparitiones prædictæ factæ essent per ipsum Gasparem, unde donec concludenter probaretur contrarium, deferendum erat actis, ut in his specialibus terminis, *Gratian. discept. 71. num. finali;* Præsertim quia in aliquibus continebatur verbum *idem*, quod personalitatem, ac præsentiam denotat, ut probant *Bursatt. conf. 64. num. 20. & sequen. Surd. decis. 125. num. 1. Rot. in Romana refissionis concordia 15. Junii 1648. coram Corrado, decis. 192. par. 10. recent.*

Histamen non obstantibus; Probabilius pro Gaspare respondendum censui, in aditionis exclusionem, quoniam enunciatioas non erant in ipsa dispositiva comparitionis, vel instantiæ, sed in præludio concipi solito per Notarium ad exprimentam personam comparientis, ideoque cum ea possint esse verba Notarii ita extensa parte absente, operativa non sunt, nisi probetur quod concepta essent parte præsentis, ac expressè vel saltem tacitè approbante, ut in his terminis individualibus cæteris allegatis habetur apud *Gratian. discept. 694. numer. 30. & 31. & discept. 711. num. 67. Burat. decis. 207. nu. 12. ubi Adden. num. 19.*

Clariùs ex pluribus conjecturis, & circumstantiis contrarium verisimiliter suadentibus, illa præsertim quod ageretur de hereditate evidenter damnosa, atque ab initio reputata suspecta, vel saltem intricata, unde propterea difficilius intrat presumptio aditionis, & consequenter magis urgentes, ac perfectæ probationes desiderantur, cum in dubio, (stante præsertim communi hodierno usu, etiam opulentissimas, ac notoriè lucrosas hereditates non adeundi, absque beneficio inventarii) non de facili præsumenda sit hujusmodi fatuitas adeundi suspectam hereditatem absque dicta cautela, quæ etiam in opulentis, tam de facili, & à quocumque adhiberi solet *Mantic. de conjectur. lib. 12. tit. 13. num. 8. Greg. decis. 460. num. 15. Rojas decis. 285. num. 13. & 14. alias decis. 393. num. 19. & 20. & num. 35. cum sequen. par. 9. rec.*

Ut enim habetur apud *Mantic. loco cit. Menoch. lib. 4. præsumpt. 100. & sequen.* ac alios, de quibus in proximè allegatis decisionibus, magna differentia est, ubi hereditatis aditio, vel immixtio allegatur per ipsum filium, vel alium legitimum successorem favorabiliter, pro legitimatione personæ ad exercenda jura hereditaria; Et casum ut id allegetur à creditoribus, vel tertio, in ipso adeuntis damnum, vel præjudicium; Primò enim casu rectè intrat regula, *filius, ergo heres*, non autem in secundo; Attento præsertim jure novissimo, per quod filius non est amplius heres necessarius, sed abstentionis beneficiû habet;

De LUCA
de
flamennis
et
cvi
9

habet; Atque cum hac distinctione observabam respondendi ad decisionem *Burattii* 279. quæ est revocatoria dictæ decisionis 207. coram eodem, quoniam in eo casu aditio allegabatur tanquam favorabilis, ac ad effectus utiles, & proficuos, in quibus terminis procedunt decisiones 74. & 106. par. 7. rec. & alia.

Alteram ponderabam notabilem circumstantiam deductam ex dicta præcedenti contraria animi declaratione pluries facta coram amicis & domesticis; Licet enim illa non excludat animi mutationem, ac successivam aditionem; Nihilominus est circumstantia, quæ difficiliorem reddit aditionis probationem, quæ proinde magis perfecta, & concludens est desideranda, ut in specie advertitur dicta decis. 293. num. 23. & sequen. par. 9. rec. aliàs apud *Rois* decis. 285. num. 16. & 448. num. 6 & latius in *Romana societatum officiorum* 18. *Martii* 1658. coram *Meltio*, & in eadem causa eadem die coram *Albergato*, in quibus agitur de terminis favorabilioribus inducendi aditionem pinguis & lucrosæ hæreditatis in debitore ad commodum creditorum

Atque in eisdem decisionibus firmatur, quod huiusmodi voluntas non adeundi, etiam per testes singulares vel aliàs imperfectas probationes justificari potest, ut etiam admittitur dicta decis. 48. par. 9. rec. ubi non agatur de actu communicato cum tertio contrahente, ut ita distinguendo habetur num. 8. cum sequen.

Alteram quoque videbatur circumstantia considerabilis, quod non constabat, an dictæ comparitiones verè per ipsum Gasparem factæ essent, Licet enim ad excludendum delictum Notarii ita præsumi soleat; Nihilominus id percutere videtur validitatem illius actus, & circa effectum, ad quem agitur, ut pro eo explicando procurator causidicus, de mandato ipsius principalis id fecerit, cum aliàs de communi usu huiusmodi comparitiones & protestationes, quamvis sub nomine principalium, per ipsos causidicos fieri soleant; Et nihilominus negari non posse observabam, quod huiusmodi actus non esset certus, sed æquivocus dupliciter; Primò scilicet, quod id fieri potuerit à causidico ut supra; Et secundò, quod potuerint esse verba Notarii juxta dictam decis. 207. *Burattii*. unde propterea esset dare præsumptum ex præsumpto, atque præsumptionum cumulum contra recepta principia.

His accedebat jurata declaratio per eundem Gasparem facta, quod nunquam talem animum habuerit huiusmodi hæreditatem adeundi; In iis enim, quæ ab animo pendent, quoties actus non est omnino clarus, & univocus, sed dubius & æquivocus, attendenda est declaratio facientis, ut in his terminis specialibus dicta decis. 393. num. 39. par. 9. recen. aliàs apud *Rois* decis. 285. num. 25. in fine, & generaliter apud *Orthob.* decis. 119. num. 8. & 195. num. 58. *Cyriac. controuv.* 295. num. 30. cum sequen. & sub tit. de donat. ac alibi.

Accedente potissimum qualitate dicti Gasparis, viri nobilis, sacerdotis, & Canonici, qui communi omnium opinione reputabatur probatæ vitæ & timoratæ conscientie, quæ omnia, ubi singulariter & de se se non sufficerent, ac difficultatem pati possent, unita videbantur concludere.

Difficultatem solum facere videbatur ea circumstantia, quod dictæ judiciales comparitiones factæ fuerint occasione rei hæreditariæ, prosequendo litem à defuncto ceptam, ideoque ultra verba, concurrebant quoque actus facti, ex quibus etiam aditio inducitur, juxta *theor. Bart. in l. gerit. num. 21. ff. de acquir. hered. de qua latè Menoch. lib. 4. præsumpt.*

100. cum pluribus sequen. & dicto disc. præced. Verum hæc difficultas removeri videbatur ex eo, quod Gaspar prædictus & fratres essent creditores paternæ hæreditatis ex causa dotium maternarum, & pro reintegratione fideicommissi majorum, unde propterea pro eorum indemnitate, jure creditorum prosequi potuerunt executionem sententiæ per debitorem obtentæ ex recepta propositione pluries insinuata, præsertim sub tit. de credito, quod creditor dicitur sui debitoris procurator, istaque diversi tituli possibilitas sufficit ad excludendam aditionem, quæ per actus facti non inducitur, nisi quoties illi citrà jus, & nomen hæredis absque delicto, geri non potuerunt ex deductis per *Menoch. ubi supra. Greg. dicta decis. 460. & in allegatis decisionibus in Romana societatum officiorum coram Meltio & Albergato, & dicto disc. præced.* præsertim verò, ubi agitur de inducendo aditionem ad effectus odiosos, & ad eunti præjudiciales, quo casu videtur principium indubitatum.

In omnem eventum, cum ageretur de hæreditate nimis damnosa, atque aditio non esset omnino expressa, atque deliberato animo facta, sed solum deducta ex dictis enunciativis, quæ per causidicum imprudenter fieri potuerunt, neque conitaret de usurpatione bonorum, vel aliis mali animi, & fraudis indicis, (quo casu rigorosius procedendum est) Dicebam denegari non posse remedium restitutionis in integrum, quod etiam in majoribus ex clausula generali. si qua mihi &c. quoties, (ut dictum est) cessat suspicio fraudis, pro Judicis officio, denegandum non est, ut plenè & punctualiter cæteris relatis, firmatur per *Rotam dec. 89. par. 9. rec. repetit. post Marin. lib. 2. resol. 96.*

In proposito autem huiusmodi restitutionis in integrum, quæ etiam majoribus ex justa causa concedi debet adversus aditionem hæreditatis simpliciter & absque inventarii beneficio factam, quoties de tempore aditionis reputetur idonea, postmodum verò damnosa & præjudicialis detecta est; Principaliter inspiciendum venit, an petens restitutionem in bona, vel mala fide versetur, & an aliqua urgeat suspicio occultationis bonorum, quodque ad hunc effectum malitiosè inventarii confectio ommissa esset; Vel potius conversò constaret de sinceritate, quodque dicta ommissio provenerit, vel à simplicitate, vel à justa credulitate idoneitatis hæreditatis; Unde propterea super hoc puncto sapius coram A. C. aliisque Tribunalibus disputatò, substinendo quandoque concessionem, quandoque verò denegationem huiusmodi restitutionis in integrum, frequens mea dicendi consuetudo erat, ut ista sit questio potius facti, ideoque certa & determinata regula desuper tradi non possit, sed ex qualitate facti, ac singulorum casuum individuus circumstantiis decisio pendeat pro Judicis prudenti arbitrio.

In una verò *Mediolanen.* pro illis de Aste cum Comite de Sorbellono pulsato tanquam herede patris à prædictis de Aste creditoribus, de cujus serie habetur sub tit. de legat. & detraction. disc. 25. Cum peteret restitutionem in integrum adversus aditionem paternæ hæreditatis factam de tempore minoris ætatis, pro denegatione dicebam (pro creditoribus scribens) quod ubi solum obstarent actus, verbis, vel factis gesti de tempore minoris ætatis, denegari non poterat restitutio in integrum, quæ tamen iu ea facti specie deneganda erat, ex eo quod idem post completà jam majorem ætatem, quædam bona, seu jura hæreditaria tanquam hæres, ac hæreditario nomine per viam formalis, ac translative alienationis distraxerat; Aliud enim non est restituo in

tionem integrum, nisi repositio in statum pristinum, ita ut ex legis fictione actus gestus de tempore minoris ætatis habeatur pro non facto ex deductis per Odd. de restit. in integr. par. 1. quest. 1. art. 4. num. 22. Quare admittitur annihilatio omnium gestorum de tempore minoris ætatis, dum postea factus maior, actus hæreditarios gesserat, ita inanis dicta repositio remanebat ob aditionem ex istis novis actibus resultantem. ad notata in l. gerit. ff. de acquir. hered. cum concord. per Menoch. dicto lib. 4. cap. 99. cum sequen. Greg. & Adden. decis. 7. & 98. decis. 48. par. 9. sec. cum aliis dicto disc. preced.

Non negabatur hæc per Scribentes pro Sorbellono in integrum restitutionem petente. sed totum fundamentum per eos constituebatur in dispositione textus in l. 3. §. si quis cum minore, vers. scio etiam, ff. de minor. ubi deciditur, quod si minor, qui se paternæ hæreditati immiscuerat, factus maior, aliquid ab hæreditariis debitoribus exegerit, adhuc inspecto initio, restitutionis beneficium obtinere debet.

Super hujus textus intellectu, cum contrarium videatur dispositum in ejusdem §. initio Excitata per Accurs. difficultate, illam solvit ex sola ratione necessitatis, quasi quod sequatur immixtione, actum necessarium fecerit, exigendo nomina hæreditaria, quæ ex debito officii hæreditarii exigere tenebatur, secus autem si actus non sit necessarius consequentivus, sed omnino voluntarius, ad quem faciendum lex non cogebat; Atque Accursii intellectum laudant Azzo in summa Cod. & tit. si major factus num. 2. ubi eundem Accursium os aureum appellat Odd. de restit. in integr. quest. 25. art. 6. num. 62. Merenda lib. 10. controu. cap. 19. num. 9. Faber in rational. ad eund. text. in d. l. 3. §. si quis cum minore, vers. scio etiam, bene Merlin. lib. 2. controu. cap. 53. ex num. 11. in fine. ubi ingeniose dictum textum, ejusque rationem expendit, atque Oddi traditionem loco citato in specie refert & laudat Barbosa super Cod. in l. 1. Cod. si major factus num. 10. & 11.

Hinc proinde inferebam, quod cum actus, de quo agebatur, non esset necessarius, sed merè voluntarius, cum nomina debitorum exacta non essent ab ipsis debitoribus offerentibus solutionem, quæ per creditorem recusari non potest, sed per viam translativæ cessionis, consequenter cessabat ratio dicti textus, in qua unice ejus dispositio fundatur; Et clarius, quia in hac facti specie, ac respectu prædictorum de Alte, nec quidem excogitabilis aderat suspicio illius doli, seu fraudis, in qua etiam dictus textus fundari videtur, ratione læsionis exinde resultantis, ut singulariter advertit Merlin. dicta controu. 53. in fine.

Verum reflectendo ad veritatem, de præmissis dubitabam, quoniam datâ aditione, vel invalidâ, vel elidibili ob exceptionem, seu restitutionem in integrum, stante minori ætate ob nimis præjudicalem inventarii omissionem, actus subsequentes, quamvis in ætate majori ut potè consequutivi, referendi veniunt ad dictum præsuppositum minus verum, & elidibile, ac habere videntur speciem rarificationis, quæ juxta receptas propositiones non inducitur, nisi datâ explicitâ scientiâ nullitatis tam juris, quam facti, ut sæpius sub tit. de alienat. & contrahibus.

Licet enim alienatio bonorum hæreditariorum, seu ceteri actus, qui citra jus & nomen hæredis fieri non possunt, aditionem inducant, nihilominus id procedit, quando ex ipsis actibus deduci potest voluntas tunc adeundi; Id autem in præsentem videbatur dici non posse, dum hic hæres actum prædictum

Cará. de Luca P. 1. de Hæred.

non fecerat ex integro, quasi quod ita faciendo tunc animum declarasset ad eundem, sed ut dictum est, id gestum fuit, dicto præsupposito retento, quo cessante, corrumpunt actus consequutivi, & ex ejus fundamento gesti; Atque juxta hanc dubitationem pro concessione restitutionis in integrum judicatum fuit per Senatam Mediolani, ubi præfens controversia agebatur; Unde postmodum disputatum fuit de detractionibus, de quibus dicti actores opponebant adversus dictos Comites opposentes de avito fideicommissio, ex iis, quæ in hac eadem causa habentur deducta dicto disc. 25. de detractionibus.

REATINA

PRO
PIZZICAIA,
CUM
EUSEBIA.

Casus disputatus coram A. C. incertus est exitus.

Aditio hæreditatis maternæ per filium, an & quando inducta dicatur per retentionem dotium maternas penes patrem.

SUMMARIUM.

- 1 DE questione, an per retentionem dotium inducatur aditio in filium.
- 2 Datur questio facti decidenda cum distinctionibus.
- 3 Quando agitur de aditione præjudiciali, verior est negativa.
- 4 Quid ubi ad effectum transmissionis hereditas est lucrosa.
- 5 Aditio hereditatis utilis & lucrosa de facili admittenda.
- 6 Quid ubi de aditione ad effectum, ut jus queratur creditoribus adentis.
- 7 An debitor tunc a conscientia possit non adire hereditatem.
- 8 Ubi ultra dictam retentionem dotium factam a patre, concurrat aliquod factum ipsius filii, tunc facilius pro aditione.

DISC. XIII.

Sæpius in diversis causis, & ad diversos effectus mihi contigit disputandus iste articulus, an scilicet per retentionem dotium uxoris defunctæ per virum superstitem factam, inducta diceretur aditio hæreditatis in filium ex dicta muliere superstitibus, & legitimis ejus hæredibus juxta sententiam Bartoli cons. 129. lib. 1. & in l. gerit. num. 28. ff. de acquir. hered. Atque dubitandi occasionem præbuerunt DD. contradictiones, seu distinctiones; An scilicet ageretur de filio infante, vel de converso majore infantia; Et an actus retentionis esset univocus, vel æquivocus, quod scilicet vir aliam non haberet retinendi causam, nisi tanquam pater ac legitimus administrator filii hæredis mulieris defunctæ, vel de converso alium haberet retinendi titulum ratione lucri totius dotis in usufructu sibi delato, ut est in Urbe ex Statuto; Sive quod ab eadem muliere relictus esset usufructuarius, cum similibus,

C ex iis

De LUCA
de
Hæreditatis
et
CIV